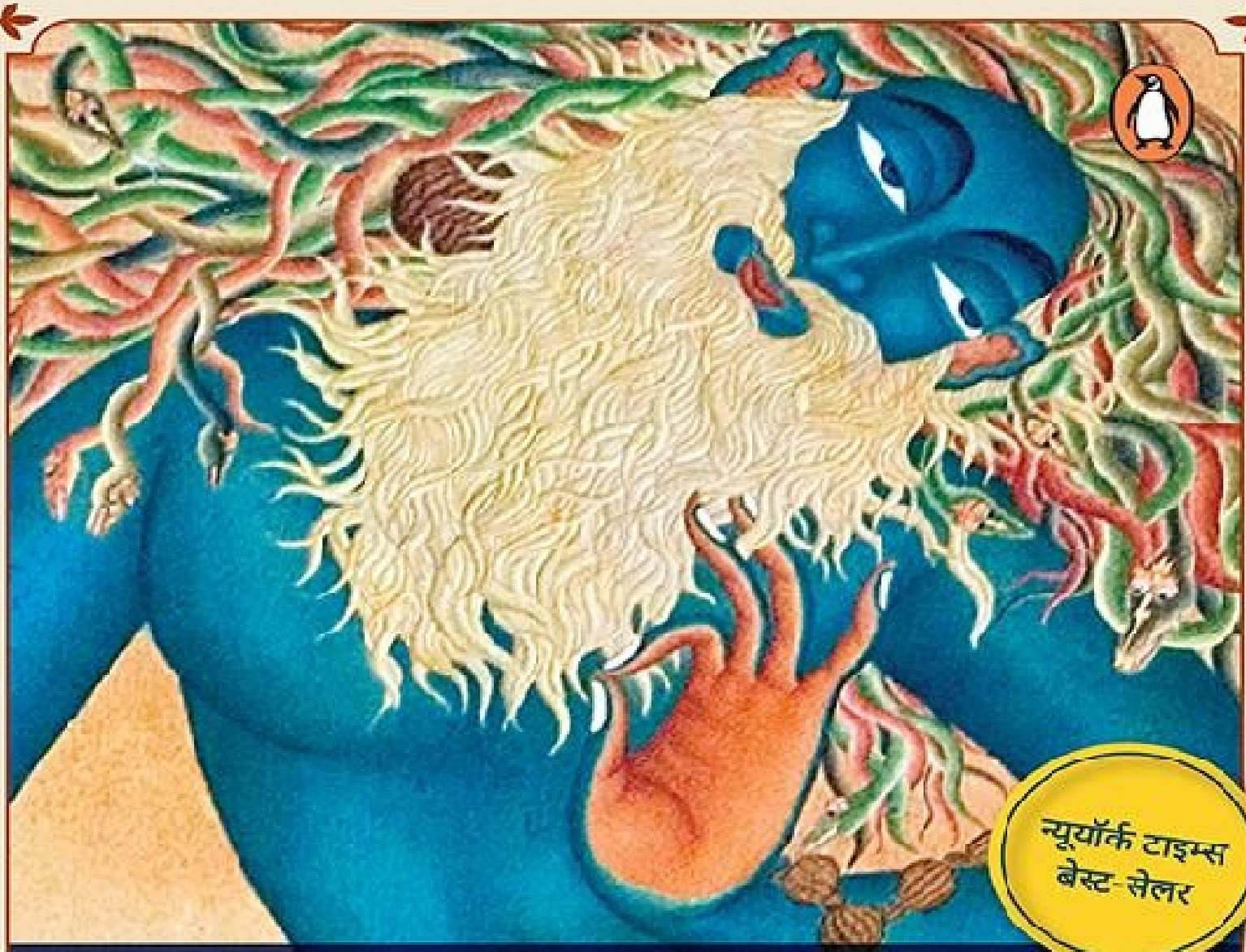
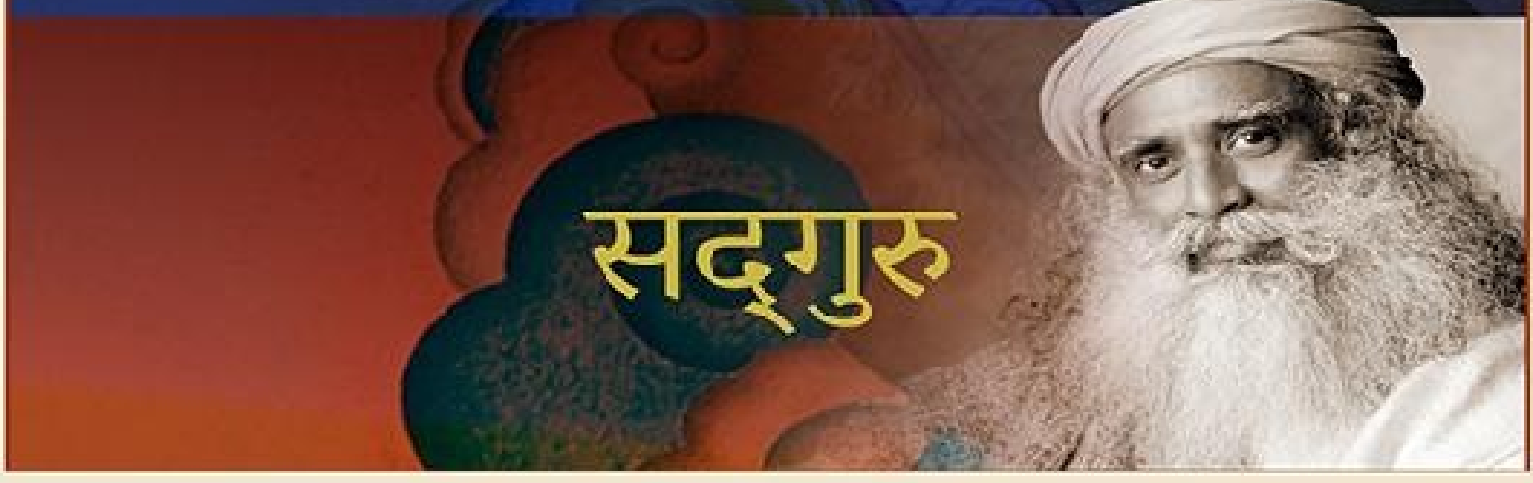

न्यूयॉर्क टाइम्स
बेस्ट-सेलर

दुनियाभर में 14 से ज्यादा भाषाओं में प्रकाशित

इनर इंजीनियरिंग

आनंदमय जीवन के सूत्र

सद्गुरु

,

2017

,

,

, ,

,

, ,

,

( )

Isha.sadhguru.org/in/hi
Facebook.com/SadhguruHindi
Youtube.com/SadhguruHindi
Twitter.com/SadhguruJV

. . . . .

,
global.penguinrandomhouse.com

. .,
, , ,
122002, ,

2019

© 2019
:

,

,

ISBN 9788184752571

. .,

www.penguin.co.in

, ‘ ? ?’
, ‘
,
‘ ?’
‘
,
‘ ?’
‘ “ ” ( )
,
,
‘ !
?’
‘ ,
!’

,
“ ”

,
“ ” “
”

-

, ,

,

_ “

”

?

,

,

, ,

?

,

, -

?

, -

,

,

,

“ ”

,

_ “

” _ “ ”

,

- - ,

?

,

?

,

,

?

, ,

- , ,

“ ”

,

,

“ ”

, ,

,

,

,

,

,

:

- -

- , -

,

-

,

,

-

, ;

, ,

,

,

,

,

?

– -

! “ ” “ ”!

…

…

- 1

,

–

, –

,

–

,

,

,

,

:

,

,

,

,

,

-

, ,

,

,

,

,

!

- ,

( )

, , ,

,

“ ” :

,

,

(

)

“ ”

, , ,

,

:

,

,

,

,

,

,

,

,

,

,

,

,

,

-

—

,

, ,

,

, ,
?
? ? ?
,
,
?
,
,
-
, -
,
,
,
,
,
,
,
,
,
-
,

!

, “

,

!”

“

”

,

— —

“

” —

,

!

, ,

,

, “ ”

, “

”

,

—

, “ ”

,

?

, , ,

?

,

,

,

– , , , , ,

,

–

, - ,

,

,

-

“ ” “ ”

,

- ,

“ ”

“

, ”

,

-

150

- ,

,

,

-

: ?

, ‘ , ’

(

)

,

,

,

,

-

“ ” ,

-

,

,

,

,

,

,

,

“ ”

,

, “

?

!”

, ,

,

,

,

– , ,

– , “ !

,

”

-

-

,

,

, !

1982

,

;

,

,

—

, ,

— —

,

“ ”
,

,

!

, ,

,

,

,

,

,

,

, ,

, “ ”
,
-

,

, ,

-

,

,

13

,

- -

,

;

,

,

,

,

,

,

,

,

,

:

,

,

,

,

,

,

,

-

,

,

,

,

,

,

,

,

,

—

—

,

, - ,

,

— !

,

,

,

,

,

,

,

,

-

,

,

, , ,

-

,

- —

,

-

,

—

,

,

—

,

!

,

,

-

,

-

-

,

,

,

?

,

!

,

,

?

,

?

,

?

:

?

-

,

,

,

,

,

,

-

,

,

–

, ,
- ,
?
, !
,
-
? , ,
?
?
?
, ! , ,
,
,
-
-
, ,
!
-
- - ?
?
,
,
,
,

,

,

,

,

“ ” ,
-
, , , -
-

-
, ?
, ?

-

,

,

, ,
?
,
,

( ) ,
( )
,

,

-

, ,

,

, ‘ ?’

, ‘ , !’

,

,

?

, ,

, -

-

, ’

‘ ,

-

! -

-

- , ,

,

!

, - ,

-

,

,

,

,

- , ‘ !

’

’

, ‘ -

’

’

, ‘ ’

!’

, ‘

’

–

’ !

’

’

’

’

’

?

-

,

,

, ,

,

?

?

? , ,

–

,

?

,

,

, ,

-

,

,

-

,

,

,

, - ,

,

,

,

“ ” !

“ ”

- , “ ”

‘

, ‘ -

,’

?’

,

?

,

! ,

-

,
,
,
,
,
,
,
,
,
,
,
,
,
,
... 85
,
,
, ‘ ,
,
,
, ‘
?
!’
, ‘
,
,
,
!’

,

-

,

,

,

,

,

,

,

,

,

,

,

,

,

,

,

,

—

-

-

-

,

,

:

,

,

,

–

,

-

?

, ‘ ,

“ ”

,

- ?’

,

? ,

!

,

“ ”

,

,

,

, ?

“ ”

“ ” “ ”

? (,

)

,

,

-

,

, : , ,

– ,

-

: ‘

,

,

, ‘

?’

, ‘24,996 !’

, ‘ ? ?’

, ‘ , ,

,

,

,

,

-

,

“ ”

’ ‘

? ?’

‘ , ,

,

,

,

?’

,

,

,

,

—

“ ”

,

,

“ ”

,

-

,

,

-

( ) 1988

3,50,000

, 2013

416 2012

, - ,

, -

-

-

,

, ,

, ‘

? ?’

, “ ”

, ,

-

?

,

“ ”

,

,

,

,

“ ”

,

?

-

,

, ,

, -

, !

,

,

,

,

,

-

,

,

,

?

,

,

?

,

,

,

-

,

,

-

,

-

-

,

,

-

,

-

,

,

–

,

-

–

,

?

,

?

-

,

,

,

(

,

)

,

,

(–
)

,

,

! 20

, -
- -

, ‘ -
? !’
, ‘ ! ?’
‘ ,
,

,
, -
!
, ,
,

,
,
,

, -

!

,

-

– , -

,

,

,

,

, ,

,

, , ,

,

, ,

, -

–

,

;

,

,

, ?

, ,

-

,

,

-

,

,

,

, ‘

,

!

!’

,

,

-

,

‘ ?

?’

, ‘ ,

, ‘ ?’

, ‘

,

-

,

-

,

,

—

,

-

,

,

,

,

,

,

-

;

,

,

,

,

,

,

?

,

?

, ‘ ,

! ,

,

,

: ?

?

,

– ,

?

? ? ? ?

? ? ? ? ?

? ?

, ‘

?’ , ‘

“ ”

“ ”
,
“ ”
“ ”

-

?

, - , ,
-

,
“ ”

,

-

“
”,
“
”,

,

,

,

,

?

- ,

;

, -

-

, -

! -

,

,

“ , ,

?” ?

— ,

,

, ,

- ,

,

, ,

,

,

,

, , ,

,

,

,

,

,

, – –

,

,

,

,

-

,

,

?

–

,

,

-

“ -

”

?

,

, - , ,

!

,

-

,

,

,

,

,

-

, ‘

,

,

,

,

...

,

, -

, ‘

,

,

, ‘ ,

,

, ‘ ?’

‘

,

, ‘ ?’

, ‘ ,

, , ‘

, ?’

, ‘

,

-

,

, ,

,

,

,

,

,

,

:

,

-

,

,

,

—

—

,

‘ ,
,

,

,

—

—

,

,

,

,

,

, ,

, ‘ !

? -

, !

?’

-

-

-

,

,

,

: ‘

,

, , ,

,

‘ ,

,’

,

,

—

- , , ,

, —

,

,

,

, , , , ,

,

,

,

,

,

,

,

,

,

?

-

?

?

, ‘
, ,
,
,
! - -
,
,
,
,
-
,
,
,
,
-
,
,
,
?
-
, ,
, , ,
,
,
,

?

,

,

?

?

?

,

– , , , , ,

,

,

,

,

? ,

-

-

,

?

- ,

,

,

,

?

,

,

-

,

, - -

,

,

,

–

- -

,

,

“ ” ,

: ‘

?’

?

,

?

?

, ?

?

, ,

,

,

,

-

?

, ‘

, ?

!’

–

!

-

,

, ‘

,

,

,

:

–

, –

?

–

,

,

,

,

,

-

,

,

!

,

!

,

,

,

“

”,

–

,

,

!

,

,

,

,

–

–

ଌଓ

,

,

,

:

, , ,

,

,

?

!

:

?

,

,

,

,

,

?

?

:

?

-

,

?

,

?

,

?

,

,

,

?

–

-

!

,

!

,

?

“

”

,

,

–

,

,

!

?

,

‘

,

,

,

,

–

,

–

,

:

,

“ ”

,

- ?

,

-

“ ”

,

,

‘

,

“ ”

–

,

: -

- ?

,

,

- -

,

, ,

,

,

,

? ,

,

, -

,

,

–

,

,

,

,

,

–

,

,

-

,

, , , – -

,

?

,

- -

,

,

,

_ ‘

,

,

,

,

:

,

—

,

—

,

“ ”
• • •

- -

“…
” , “… ”

! ?

,

,

,

;

,

, ,

,

,

,

,

-

,

,

—

,

?

,

-

–
,
!

,
-

-

,

-
,

,

-

,

,

-

,

,

,

,

-

,

–

–

-

, ,

(

, !)

,

-

, - -

,

–

, ,

-

,

-

,

,

,

,

, - !
;
, !
,
!
,
,
,
,
,
-
? -
?
“ ” “ ”
,
“ ” “ ” -
,
,
“ ” “ ”
, ,
“ ” “ ” -
“ ” _ - “ ” !
,
?
_
-
,
:

, ,

- - , - -

,
“ ” ,
“ ” , (
),

,
, –
,

-
“ ” “ ” “ ”
- ,

?

,
,

, -
,
, -
“ ” ,

,

( )

- ,

,

“ ” ,

,

,

- ,

,

-

,

-

,

,

-

,

,

,

,

,

,

-

,

-

,

–

,

,

,

?

, -

, -

,

-

, - –

, ,

, –

– ,

, – - , -

...

- , - ,

- -

- -

,

,

- ,

,

,

-

-

-

-

,

,

!

-

-

,

’ (

)

,

,

–

,

-

,

,

:

?

‘

,

-

,

,

,

,

?’

, ‘ -

,

ଌଓଓ

, -

,

-

,

, ,

-

,

-

–

,

, ,

,

,

-

, – , (

)

,

,

,

,

,

?

,

–

;

–

,

–

,

-

–

,

-

,

,

,

,

?

,

-

,

,

,

,

—

-

,

,

, -

— - , - , -

, -

-

,

,

,

-

,

,

,

,

-

,

,

,

!

,

,

,

-

,

-

,

“

-

”

,

,

‘

,

…’

“

,

”

?

,

,

, ,

,

, , ,

,

-

,

,

—

—

,

-

,

-

,

,

“ ”

,

,

,

,

;

,

,

,

,

,

!

,

✡

:

,

,

,

,

,

,

2004

3 10

, !

- :

?

?

:

,

– , , ,

,

,

, ,

, - ,

,

,

,

,

,

,

,

,

-

-

,

,

,

,

?

,

,

,

,

,

,

,

,

,

,

,

, — -

,

,

“ ”

,

“ ”

,

— , , , ,

,

,

: ‘

?

?’

,

,

,

,

,

,

-

- ,

,

,

-

,

, : ,

, , ,

“ ” “ ” ,

,

:

;

,

,

!

,

,

,

,

:

,

,

-

“ ” “ ”

- -

-

, ,

‘

, , ,

,

,

‘

,

, ? , -

,

-

, ,

, ,

,

:

,

, ; ,

; ,

,

,

,

,

, ,

,

,

,

, -

!

,

,

,

,

,

, -

,

-

,

,

;

,

,

?

, -

,

,

-

-

-

,

,

-

✡

,

,

?

,

- ,

-

,

,

,

: , - , ,

,

- ,

,

,

. .

- , . .

:

,

,

:

,

-

- ,

, ,
, ,

,

-

,
“ ”

,
,

?
!
,
,

,

,
, - ,

-
,

, -

✡

,

-

?

?

,

,

(

) ,

,

,

-

- ‘ , , -

, -

,

, ,

;

,

,

,

,

,

,

; ,

, ,

,

, ‘

?’ , ‘

,

,

,

,

!

,

,

,

,

,

,

,

,

,

,

-

, !

,

,

,

-

,

,

,

,

,

!

,

;

,

, ‘ ?’

, ‘ ,

,

, ‘ ?

,

, ‘ ,

, ‘ ! ?’ ,

‘ , , ,

,
? -
,
,
,
,
,
:
, , ,
,
,
,
-
,
,
,
,
,
-
-
,
,
,
-
(

)

,

,

“ ”

,

“ ”

-

;

,

(

-

-)

, -

–

?

-

–

–

,

(

)

,

,

:

- - - ,

,

,

,

,

;

,

,

,

,

-

,

-

-

-

- ,

(

)

, ,

,

,

,

,

, ‘

,

, ,

,

-

, -

-

,

,

-

, ?

-

,

,

-

1008

-

,

108

,

(

)

-

-

-

-

(

)

–

,

-

,

,

,

,

-

-

,

-

,
, ,
,
!
,
-
,
!
!
, -
, –
, , , –
!
,
, ,
,
!
,

,

-

- , -

,

- ,

,

,

,

-

!

,

,

- ,

-

!

,

,

,

,

-

,

-

,

-

—

,

-

,

, , -

-

,

,

,

!

,

-

,

,

,

,

-

,

;

-

,

-

,

,

,

-

✡

,

(
), ,
,

, , (
!)
-
-

-
,
, ,
, ,
–

-

,

,

’

’

’

’ ’ ’

’

’

’

’

’ ‘ ’

?’

-

’ ‘ ’

’

-

’ ‘ ’

!’

’ ‘

!’

? ’ ‘ ’

?’

’

’ ‘ ’

, ‘
?
,
,
, ‘
,
, ‘ ,
,
,
!
,
,
,
,
,
,
‘ ?’
,
, ‘
?’
, ‘ , ,
,
,
?

,

, ,

,

,

,

,

,

-

,

,

,

,

,

,

-

,

?

?

,

?

, ,

-

, ,

–

,

,

- ,

,

,

, ,

-

,

-

?

,

,

, ,

! , -

-

,

,

?

,

, -

?

-

; ,

,

,

-

-

,

,

,

, - -

,

, ,

,

-

,

,

✡

:

,

, ,

,

,

,

(, ,

!)

-

,

-

,

‘ ,

,

,

,

,

,

-

,

-

!

,

,

,

,

,

-

,

?

,

,

, ,

,

, -

,

,

?

,

-

, ,

-

,

-

,

,

-

–

-

–

-

,

,

,

,

?

(-
)

,

-

,

;

, -

, -

,

,

- (
)
, - ,

-

,

,

70 72

50 52 , 24 30 ,

12 15

70 72 ,

–

!

,

72

,

,

,

,

?

(

,

)

- , ,

–

!

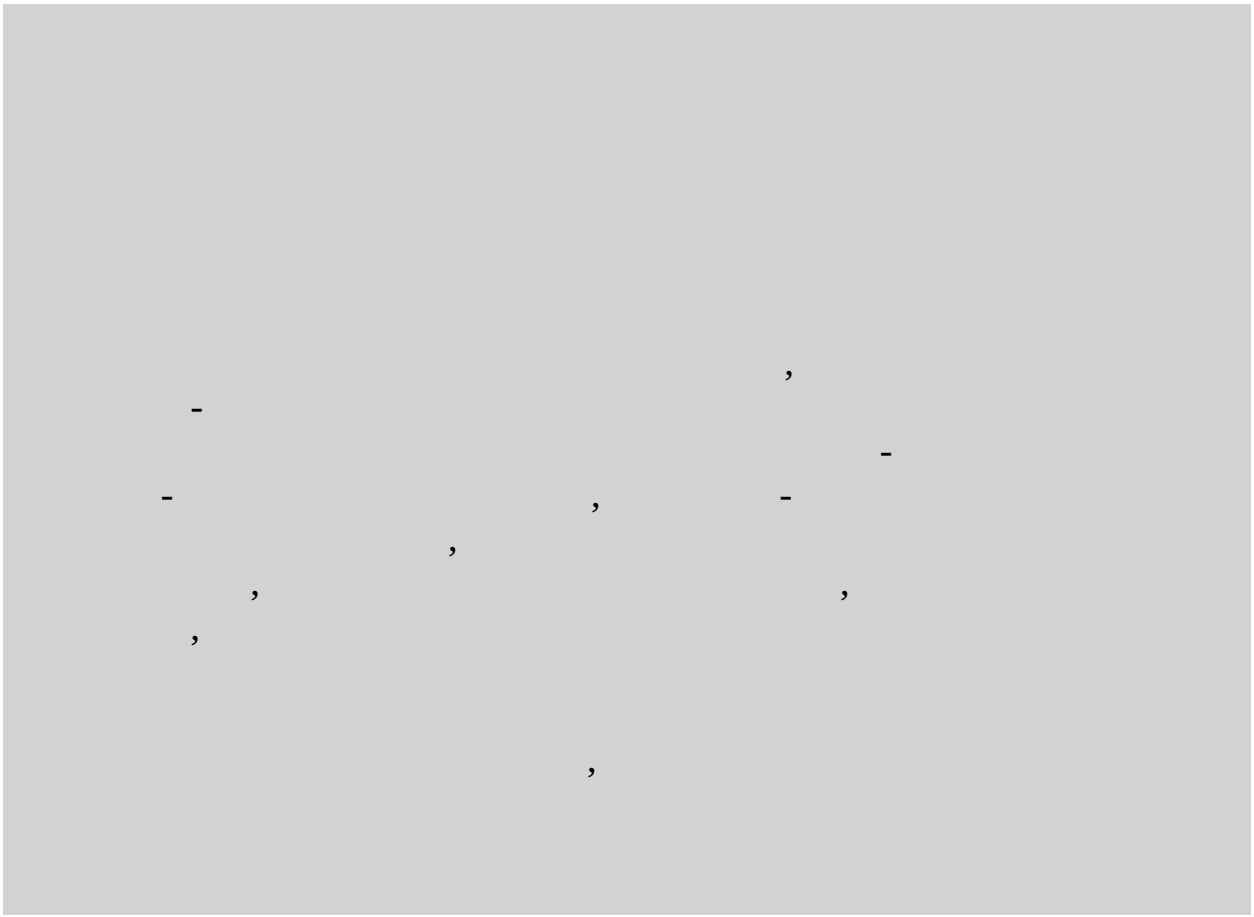
, - -

,

,

-

,

,

-

,

-

-

-

,

‘ ’

,

,

-

,

,

“ - ”

,

,

;

-

– -

! ,

,

?

,

,

?

- , -

,

,

, -

,

,

,

,

( )

-

,

( ),

-

, ,

,

,

, ,

,

,

,

, - ,

,

,

,

,

,

-

:

,

,

, ,

-

,

, ,

,

?’

, ‘ , ,

, ‘

:

,

, ,

,

,

,

,

-

-

,

,

;

,

, ‘

,

,

,

;

!

,

: ,

,

;

,

, ,

,

:

✡

25 ,

– –

, -

100 -

, - 10

50

50

,

, ,

,

,

, ,

,

,

,

,

,

, -

,

, ,

, -

!

,

,

, ,

;

,

, ,

?

-

-

,

-

,

,

,

,

,

,

,

?

,

,

,

,

:

,

,

,

!

,

-

?

‘

, _

,

,

,

:

,

,

–

,

,

,

–

,

✡

,

,

-

,

|

,

-

(

!)

:

?

,

: , ,

,

,

, –

,

,

,

,

,

,

,

,

,

“ ” “ ”

,

;

,

,

,

,

,

,

,

,

,

,

,

,

,

,

,

, , ,

, ,

,

,

-

: ‘

-

,

, -

,

- … ’

,

,

-

‘ , ‘ ,

,

-

, ,

,

-

,

,

,

,

;

;

, ,

,

,

,

,

,

, -

,

,

-

,

,

,

;

,

,

,

,

,

,

,

,

,

- -

,

, ,

,

?

“

”

,

“ ” “ ” “ ”

“ ”

,

,

,

,

-

✡

,

,

,

, , ,

,

–

,

,

,

?

,

-

,

-

,

-

(- , - , - , -

)

,

,

-

,

,

,

,

!

, ‘

?’

,

,

,

,

–

,

,

,

;

,

,

,

–

,

–

,

“ ”

,

,

–

,

, – –

,

–

,

,

, -

- ,

,

-

,

,

-

,

,

,

,

, ‘

?’

, ‘ ,

, ‘ !

? !’

, ! ,

-

, -

, , ,
‘
, ,
?’
‘
 ,
,’
,
:
,
,
,
,
–
– ,

?

...

, ‘

?

,

?

!

,

,

, ‘ ,

,

,

,

,

, ,

,

,

:

, ‘

,

‘

?’ , ‘

?’

, ‘ , ,

,

‘

!

? !’

‘ ’ – !

,

-

,

–

, ‘

!’

,

!

,

,

,

,

,

,

,

,

,

,

?

,

?

?

,

,

,

:

?

,

,

,

?

:

-

-

-

,

!

-

,

, ,
, -
-
,
:
,
,
,
,
-
,
,
,
,
-
, ,
,
-
,
,
—
,
“ ”

,

,

,

-

,

!

...

: ‘ ,

“ ” “ ”

; ,

- , , ,

; ,

,

-

,

,

,

, ‘ -
, ;
, ,
, ;
, ‘
? ;
; , ?’
! : ‘ ,
, ‘ ,
, ,
… , ‘
!’ , ‘ ,
, … , ‘ ,
!’ , ‘ ,

,

“ ”

,

,

;

‘ - ’ –

,

,

;

?

, ,

,

-

✡

, ,

, ,

–

,

, -

– ,

– -

,

, !

(Rene Descartes)
: ‘
,
,
: ‘
,
,
- ,

–
, ,
– ,

? ,

,

?

:
? ,

,

? -

,

-

... (

, ,

)

, -

,

,

,

-

,

,

,

;

- -

!

-

, ‘ ?’

, ‘ ,

,

, ‘ ?’ ;
‘ ,
, ‘ ?’
-
, ‘
, ,
,
, -
,
, ‘ !
? -
?
?
,
,
,
, ,
, ‘
, ‘ ?
,
?’
, ‘
?
?
,
– ?
!
,
,

,

-

,

-

,

,

,

,

—

,

-

?

:

,

-

,

!

,

,

,

,

—

—

!

:

‘ ,

,

,

,

,

,

,

,

!

,

-

–

,

,

-

,

,

“ ”

,

, “ ”

“ ”

,

-

,

(

,

)

,

,

,

,

; ;

,

:

,

! ,

, ,

... ,

,

,

,

,

,

- ,

,

, ‘

,

- ,

!’

, ‘ ,

: !

?’

, ,

-

, ‘

,

, ‘ , ,

,

,

, ‘

,

, -

,

, !

,

,

, ‘ ,

,

, ‘

,

, ‘ ,

?

,

,

‘

, ,

-

,

, ‘
?’
, ‘ ,
,
,
,
,
,
,
,
?
,
, ,
,
,
,
“ ”
,
,
,
,
,
;

!

, ,

,

,

,

, –

, –

, ;

,

,

:

; ,

,

– , , ,

, , , , , , ,

—

,

, - -

,

, -

- , -

: ‘ ,

, ,’ -

–

- !

-

,

- ,

,

; !

,

-

-

, ,

:

,

-

- ,

,

; -

,

-

✡

,

, ,

— , ,

, ,

,

-

,

, ;

, , ,

?

,

,

,

,

—

—

,

,

,

,

,

- -

: - , , , ,

, ,

, ‘

,’

!

,

,

,

-

,

:

,

,

,

-

,

,

,

-

:

,

,

!

-

,

—

,

,

,

,

,

,

,

,

, ,

,

-

(- -

, - -)

, ,

,

, -

“ ” ?

? ?

, :

,

– - ,

-

,

,

“ ”

,

,

,

–

!

,

, – -

!

!

, ,

–

?

, ,

-

- , ,

,

,

-

,

, ,

“ ”

,

,

,

, ,
!
- ?

, - ,

, ,

,

,

,

✡

,

,

—

,

,

,

,

, ;

,

!

,

–

,

,

,

,

?

,

!

- ,

,

; ?

,

?

-

,

— , ,

,

- -

“ ” “ ”

, ,

,

,

,

:

,

,

,

,

-

,

“ ”

,

“ ”

, ,

,

, -

,

-

,

, ,

–

: -

-

!

✡

,

, ,

?

, –

, ,
—

, ,

...

,

- , ‘ ,
?’

, ‘ ?
!
?’

- ,

, ‘
,

,
! , ,
-

,
,

,

, ,

,

- ,

,

,

!

, -

,

; ,

,

, -

,

, ;

,

-

;

-

,

,

,

,

, - -

:

,

,

,

,

“ ” “ ”

- ,

,

—

-

—

;

,

,

,

, -

,

,

, ;
;

, ,

,
!

,

-

,

,

,

—

,

,

,

,

—

,

,

,

-

; “ ”

,

- , -

,

,

,

,

,

, ,

,

, ?

, ‘ ,

,

! ,

,

,

,

,

,

“ ”

,

“ -

”

,

?

,

,

,

,

,

,

,

;

,

,

,

,

,

,

,

,

,

,

,

,

,

?

,

-

,

;

,

,

,

-

?

?

?

,

,

,

,

,

,

,

-

,

-

,

,

, ‘ ? ?

,

!’

‘ , , ,

,

,

, , ,

, “ ”

, : “ ”

,

;

- -

,

,

, ,

,

;

,

- -

-

:

,

,

-

- ,

,

;

:

-

,

—

,

,

,

- !

— !

, ,

-

,

-

,

-

;

;

,

!

“ ”,

,

,

,

-

,

-

,

;

,

;

;

,

,

;

...

,

,

, ‘ ,

,

,

,

?’

,

‘ , ?

,

,

,

,

, ‘ ’

?’

‘ ,

,

,

, ‘ ,

?’

,

– ?

!

,

,

,

,

,

, –

,

900

,

, -

- ,

,

‘ ’ ’ ’

‘ ’ ’

’ ’

‘ ’ ’

’ ‘ -

’ ’ – ’

’ ’ ’ ’

’ ’ ’

(.) : .

’ ’ ’

? ’

,

,

?

,

,

-

,

,

,

,

,

,

,

,

,

,

,

,

,

-

,

, -

,

-

– -

?

,

?

, -

?

, ?

, ‘ ,

,

, –

?

, ,

?

,

, ,

, –

,

,

;

-

, -

,

-

- , ,

,

,

,

-

, ‘ ,

,

, ‘ ! - ?

?’

, ‘ ,

, ’

‘ ’ ,

, ! ,

“ ”

,

,

,

,

,

(-

–

!)

,

“ ” “ ”,

;

;

,

“ ” ,

!

✡

,

,

,

,

,

—

,

,

,

;

,

,

,

,

,

,

,

,

—

—

,

,

,

-

-

,

“ ” ,

-

,

$E=mc^2$, ,

“ ”,

,

, -

,

,

-

,

,

,

,

,

-

, ,

,

,

,

-

-

,

‘

,

?’

,

,

;

?

:

...

,

, ‘ , ?

?

?’ ,

,

, ‘ ,

!

? –

?’

, ,

, ‘ ,

!’

-

-

, ‘ , ?

,

,

- ,

,

, ‘ ,
? !
?’
, ‘
, ,
’
, ,
, :
,
, ,
,
“ ”
-
- ?
“ ”
,
, ,
,
,
,
-
,
– ,
,
,
,

-

,

-

,

-

,

,

,

,

,

,

!

,

!

,

,

,

,

—

!

,

,

-

, ,

,

, ‘

, , ?’

,

– ,

,

,

“ ”

, ,

, ‘ ,

,

,

, ‘ , !

,

! !

,

!’ ,

, ‘

?’

‘ ? !’

, ‘ !’

,

-

,

,

,

,

:

,

,

,

,

,

,

,

:

, ,

- ,

,

,

, -

,

, ,

-

,

,

-

,

,

?

, , ,

,

,

,

, -

, ,

‘ ,’

!

,

-

,

,

,

,

;

,

,

,

✡

,

,

?

?

,

?

?

,

,

?

,

,

,

,

,

!

- -

,

,

,

,

,

,

,

,

,

,

,

,

,

,

,

-

,

,

!

,

,

,

,

,

,

,

,

,

,

,

;

,

,

,

,

-

,

-

,

-

,

,

—

,

-

,

,

(, “ ”
)
,
-
, “ ” “ ”
114
112 112 7
3
;
114
114 ,
-
, ,
“ ” ,
“ - ”
,
, ‘ ,
?’

,

,

,

-

,

- - ?

– ,

; ,

; ,

; ,

; ,

; -

,

, (

)

,

– , , ,

– - -

,

,

;

,

; -

,

,

,

,

–

,

,

,

,

,

,

–

;

,

– ,

,

“ ”

,

,

,

,

,

,

:

, ,

-

,

—

, , —

,

,

, ,

— -

-

,

,

,

,

,

,

,

, ,

; ,

, 99.9

,

,

,

-

,

,

- -

✡

,

-

, “ !”

,

,

, ,

... -

,

, - ,

,

,

,

, -

,

, ‘

?’

, ‘ ?’

,

,

, ,

?

!

-

?

“ ”

- ,

,

,

-

,

,

,

-

,

-

,

,

-

-

-

,

-

- -

,

,

,

,

,

,

,

?’

,

,

?

-

;

,

,

-

,

—

,

!

,

,

,

,

,

,

,

,

,

,

-

,

,

-

;

-

?

,

,

“ ”

,

-

,

-

,

,

-

,

,

,

-

,

-

,

,

, -

1999 -
,

,
-
,
-
! ,
,

, ,

, ,

,

,

,

,
, ,

,

:

,

,

,

,

;

_ “ ”

- ,

“ ” “ ”

, ,

( ) - - ,

,

,

,

-

,

, “

”, ,

!

:

,

-

,

,

,

;

2015

,

-

,

-

-

-

,

,

-

(
),
,
,
,
,
,
,
,
-
,
-
,
-
,
,
-
,
-
-
,
,
,
-
;
,
,
,
–
,
,
–

✡

,

-

,

,

,

-

,

,

,

,

,

,

-

(,

) ,

,

-

2007

,

,

-

, , ,

,

,

,

-

,

- ,

,

, ,

— !

,

-

,

, ,

,

, -

-

,

!

,

,

“ ” “ ”

“ ”

,

,

,
;

,
,
, -

,
-

,
-
,
,
,
,

,
- ,

-
, ,
-
,
2500
, 2000
,
-
,

-

-

-

-

760

-

–

–

—

-

‘
,

?’ -

,

” “

,

;

,

“ ” “

,” -

,

“ ”

,

,

(

, ,

-

)

,

,

;

,

,

-

,

—

,

“ ”
,

?

,

,

,

:

(,

);

(:

,)

,

, ,

,

, ,

, ,

,

: - ,

,

,

! , ,

?

, ,

, , ,

?

,

,

?

-

?

, - ,

?

, -

!

, -

,

, ,

, ,

-

,

,

:

- ( )

,

,

,

-

;

, -

,

,

-

,

,

,

– – -

-

-

,

-

,

, ‘
, ,

,

, ‘ ,
, ,
‘ ’
,

,

,

-

, ,

,
-
, ‘
!’

, ‘

,
,

, ‘ ,

,

!’

, ‘
? !’

, ‘
,
-
, ‘
,
-
,
,
-
,
,
-
-
,
,
-
,
, -
,
-
,
!’
, ‘ ,
-
-

-
,
“ ”
“ ”
-
-
-
,
;
-
, -
;
,
,
;
,
,

,

-

,

,

!

,

“ ”

,

-

,

,

,

,

,

,

,

-

!

, -

,

,

(-

,)

,

-

,

,

-

,

, , -

–

21 - ,

,

1992 , ,

-

,

,

300

; 30,00,000

,

, ,

,

,

-

:

- –

,

-

,

4,600 -

- –

, -

11

40 , 33

2,56,289 8,52,587 ‘
’ 2008

- –

, 5,200

60

520 79,000

25,000

3